

МОЛОДІЖНІ СУБКУЛЬТУРИ

Кожному з нас доводилося йти по вулиці, їхати в транспорті або просто дивитись телевизор і бачити людей, які у чомусь не схожі на інших. У когось на голові ірокез, хтось увесь в металі, а хтось у чорній шкірі проноситься повз вас на мотоциклі. Найчастіше це і є представники сучасних субкультур.

Представники різноманітних субкультур намагаються показати свою індивідуальність, сказати сірій масі: “Я – особистість”,

Все більше підлітків кожного дня у всіх країнах світу приймають ту чи іншу субкультуру. Тому необхідно знати про цю культурне явище, розуміти його та бути готовим зустрітися з представниками у реальному житті.

1!

Поняття субкультури

1) Субкультура - це спільність людей, чий переконання, погляди на життя і поведінку відмінні від загальноприйнятих або просто приховані від широкої публіки, що відрізняє їх від більш широкого поняття культури, відгалуженням якої вони є.

2) Субкультура - це соціальне угруповання певної кількості людей, об'єднане тим, що кожен з його представників зараховує себе до нього, тобто ідентифікує. Члени такої „спільноти” можуть формувати групи безпосереднього спілкування (власні компанії, клуби, „тусовки”), хоч їхній зв'язок одне з одним також може відбуватися і віртуально, наприклад, завдяки захопленню певним героєм чи популярним сюжетом.

Молодіжна субкультура

Таким чином можна вивести наступне означення: Молодіжна субкультура – будь-яке об'єднання молоді, що має власні елементи культури, а саме: мову (сленг), символіку (зовнішня атрибутика), традиції, тексти, норми і цінності.

Сучасна наука виводить навіть певну класифікацію молодіжних субкультур. В короткому викладі їхня типологія виглядає так:

1 романтико-ескапітські субкультури (хіпі, толкієністи, байкери .)

1 гедоністично-розважальні (мажори, рейвери, репери .)

1 кримінальні (гопники, скінхеди .)

1 анархо-нігілістичні (панки та інші).

Варто звернути увагу на парадокс молодіжних субкультур: з одного боку вони культивують протест проти суспільства дорослих, його цінностей і авторитетів, а з іншого – покликані сприяти адаптації молоді до цього дорослого суспільства.

Загалом можна виділити 5 головних характеристик молодіжних субкультур:

1. Специфічний стиль життя і поведінки;
2. Наявність власних норм, цінностей, картини світу, які відповідають вимогам певних соціальних категорій молоді;
3. Нонконформізм, тобто протиставлення себе решті суспільства, вороже ставлення і війна з його принципами поведінки, міжлюдські стосунки тощо;
4. Зовнішня атрибутика (тілесний вигляд, одяг, музика тощо), яка має символічне значення;
5. Ініціативний центр чи ініціатор створення зародження певної субкультури.

Вони вимагають особливої заангажованості і, навіть, скрупульозності у їх сповідванні. Це й „змушує” сучасну молоду людину, яка не вбачає жодного сенсу у своїй буденності, шляхах самоствердження чи духовній основі власного життя, нехтувати надбаннями і цінностями „дорослого” суспільства. Вона, звичайно, робить це із певним пафосом, легкістю і задоволенням. Максимум своєї уваги ця особа надає певній молодіжній субкультурі, стає залежною від принципів і впливів угруповання, а в її житті не залишається місця для чогось важливішого і суттєвішого. Для більшості молодих людей це означає загальномасштабне „ні” суспільству як такому, об’єднаному за спільністю вищезгаданих 5-ти ознак у свою „спільноту”, своєрідний „соціум”, який має становити ідеал їх світу, у межах якого вони бажають жити.

Явище молодіжних субкультур вже набуло масового розповсюдження у ряді світових держав. В Україні цей „рух” не досяг такого апогею, як це сталося, наприклад, у США, Великобританії, Швеції тощо. Однак вітчизняні соціологи впевнено наголошують на тому, що масове поширення хіппі, байкерів, сатаністів, панків, реперів у нашій державі – справа недалекого майбутнього.

Сьогодні їхні представники вже окупували цілі вулиці і райони обласних центрів, де для очей мільйонів їх мешканців такі досить неординарні молодіжні явища вже встигли стати буденними, навіть звичними. Саме тому серед громадськості склалася неоднозначна думка, тим самим формуючи всі „за” і „проти” стосовно „іншої” свідомості і світогляду кожного шостого підлітка, який, згідно з міжнародними соціологічними даними, відносить себе до певного типу молодіжної субкультури.

Субкультури світу

▣ Токіо

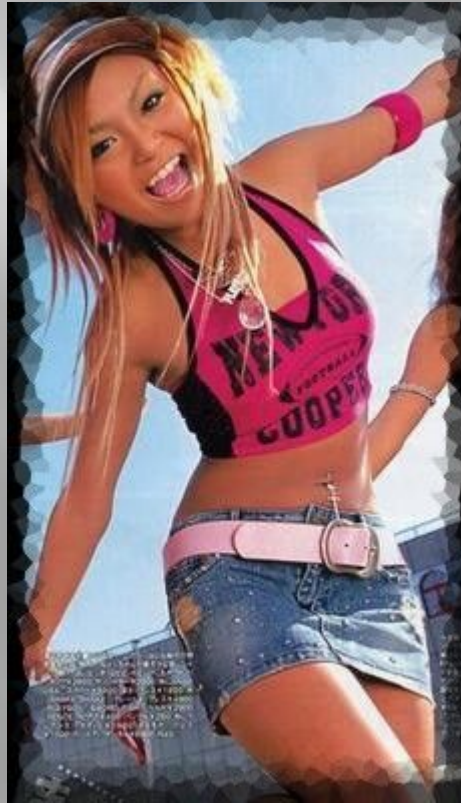
Якщо хтось думає, що центр світової моди Лондон або Париж, нехай не полінується прогулятися online по вулицях Токіо.

Гангуро – особлива субкультура японської молоді, що з'явилася в 90-і роки минулого століття. Пік популярності – 2000 рік. Зовнішній вигляд: дуже сильна засмага або велика к-сть темного тонального крему; довге освітлене волосся; світлий макіяж, яскравий

▣ Японія

▣ “Когяру” ”

Молодіжні субкультури

Хіпі

В наш час досить складно знайти прихильників "хіпізму", які б свідомо називали себе "хіпі". Натомість люди, які зараховують себе до цієї категорії, воліють називати себе "я патлатий", "піпл", "системна людина" і навіть "людина". При цьому вони усвідомлюють, що оточення сприймає їх саме як "хіпі", але самі не бажають потрапляти під це визначення. Найочевидніше, що це відбувається через старомодність самого слова "хіпі", та через усі асоціації, які пов'язалися з цим терміном починаючи з його виникнення у другій половині 60-х років 20-го століття.

Сьогодні чітко виділяються два прошарки цього руху: так звана "стара система" та "нова система".

Окрім розкішних патлів на голові, хіпі мали і інші форми відзнак, найвідомішою з яких є "фенічка", або "фенька", котра вважається вершиною хіповського самовираження.

дуже часто хіпі асоціюються у людей і з вживанням наркотиків.

Але все має своє закінчення. З середини 70-х рух хіпі занепадає. Більшість його активних учасників стрижуть волосся, знімають феньки і повертаються до своїх батьків перебирати досвід сімейного бізнесу. Але не варто думати, що рух цей у своїй класичній формі повністю зник.

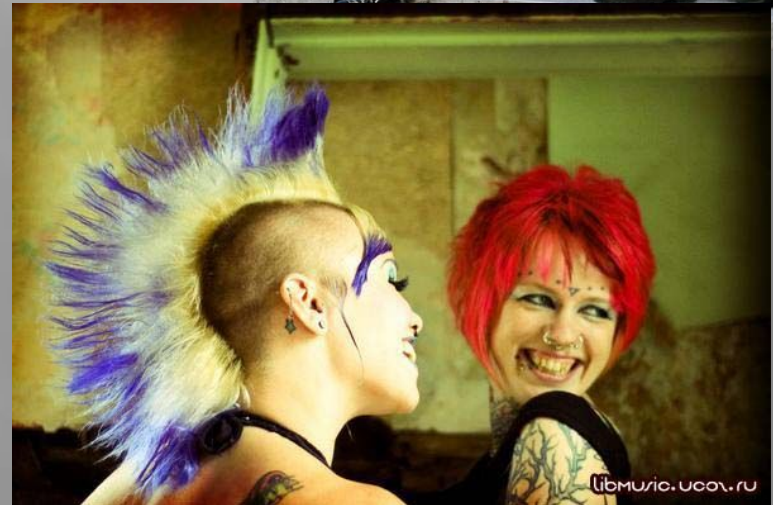
Панки

Писати про панк завжди складно. І для цього є дві цілком об'єктивні причини: по-перше панки самі про себе мало що пишуть, бо воліють спілкуватися усно чи через музику, а по-друге — саме слово "панк" уже втратило свій первинний сенс.

Термін "панк" прийшов в українську мову з англійської. Найдавніша згадка про нього належить ще до часів Вільяма Шекспіра, коли воно означало найдешевшу категорію вуличних повій. Серед самих представників цього руху існує красива легенда про те, що панками стали хіпі, які розчарувалися в ідеї загальної любові.

Для того, щоб краще собі уявити суть панку, наведемо одну історію, котру можна вносити в підручники з історії субкультури, бо вона є кольоровою ілюстрацією панківського духу. По всьому світові корпорація McDonald's відома своїми гамбургерами і безкоштовними туалетами. Так сталося, що в одному місті цей фаст фуд було побудовано безпосередньо біля точки збору місцевих панків. Зрозуміло, що після пива, яке панки дуже поважають, їм треба часто бігати до туалету, що зовсім не сподобалося менеджерам "ресторану". Тому через деякий час туалет вирішили зачинити. Що роблять панки? Вони викрадають пластмасового містера Рональда Макдональда (рудого кучерявого клоуна, символу McDonald's) і наступного дня на ім'я директора забігайлівки приходить пакет, в якому вкладено відрізаний палець ляльки. Пакет супроводжується листом, у якому сказано, що у випадку, якщо туалет не відчинять найближчим часом, то панки кожного дня відсилатимуть керівництву фаст-фуду по якійсь частині тіла клоуна.

В цій історії — суть панку як моделі поведінки.

Скінхеди

Часто скінхедів вважають фашистами. Субкультура скінхедів не зберегла для історії точну дату свого зародження. Достеменно відомо, що це сталося десь у портових містах Великобританії наприкінці 50-х - початку 60-х років двадцятого століття. Політичні переконання скінхедів тоді визначені не були. Серед чорних були любителі побазікати про чорношкіре братство, а серед білих знаходилися такі, що співчували правим рухам, хоча расизму і шовінізму як офіційної ідеології скінхедів ніколи не існувало. Звісно, не можна стверджувати, що ця субкультура була повністю ангелоподібною. Вони проводили час у бійках, пили пиво, слухали музику "ска" і поміж усім цим придумали до свого гардеробу ще одну річ, яка стала сьогодні є класичною ознакою приналежності до цієї групи — підтяжки. Але основну частину скінів і далі складають прості хлопці з робітничих кварталів, які особливо не переймаються своєю політичною орієнтацією, а просто збираються вечорами разом, п'ють пиво, влаштовують бійки і коротко стрижуться. Їх і надалі варто остерігатися в темних переходах, але не варто плутати з неонацистами.

СКИНХЕДЫ

Скинхеды, разг. **скинб** ([англ.](#) *skinheads*, от *skin* — кожа и *head* — голова) — собирательное название представителей [молодёжной субкультуры](#). Проповедуют культ сильной личности, расизм, шовинизм. За скинхедами замечаются приступы беспричинной агрессии по отношению к другим людям. Во главе часто стоит взрослый человек с профашистскими взглядами.

Хіп-хоп

Історія хіп-хопу – це приклад того, як буквально за одне покоління босяцький фольклор американського негритянського гетто перетворився на світовий мейнстрім, а дворові хулігани – на світових суперзірок.

Почалося все приблизно у 1969-му році у “чорних” кварталах Нью-Йорка. Можливо, усе б так і залишилося на рівні чорного гетто, якби у 1975-му хіп-хоп не здійснив прорив, який був пов’язаний з виникненням музичного стилю реп.

Найважливіші елементи хіп-хопу:

Читка (читання репу), Брейк (бі-боїнг), Графіті, Ді-джеїнг. Хоча все-таки варто вже визнати, що хіп-хоп – субкультура, яка сформувалася і перебуває зараз у стадії свого найбільшого впливу на молодь у всьому світі.

Гопники

Гопник (гоп, гопота) — представник радянської та пост-радянської субкультури, утвореної в результаті проникнення кримінальної естетики в робітниче середовище; людина, що вимагає гроші або інші цінні речі від інших людей, шахрай, грабіжник, хуліган. Зазвичай походить з малозабезпечених сімей. Слово походить з російської мови. За однією з версій, утворилось від старої аббревіатури ГОП – рос. городское общество презрения (ГОПи існували на початку ХХ століття у Петербурзі), за іншою - від слова «гоп-стоп» (на злочинському жаргоні - пограбування, напад, збройний грабіж).

Характерні особливості гопів:

! Ходять зграйками по декілька осіб

! Носять «кенку» та спортивні штани

! Улюблене прохання: «дай рубас», «єсть пара двацять п'ять коп», «займи гривень десять, завтра віддам, мамой клянусь»

! Усі один одного називають «васями»

! Лузають насіння («сьомки»)

Стиль розмови гопів — українсько-російський суржик. Гопи зазвичай дуже обмежені і нецікаві особи, та це й не дивно, адже вони – наслідок ніяк не задовільного стану державної економіки і суспільно-ментальної ситуації.

ГОТИ

Готи — представники готичної субкультури, натхненних естетикою готичного роману, естетикою смерті, готичної музики й відносять себе до готики-сцени. Представники руху з'явилися в 1979 році на хвилі пост-панка. Панківський епатаж готи направили в русло пристрасності до вампірської естетики, до темного погляду на світ.

Характерний зовнішній вигляд готів:

! Чорний (темний) одяг. Чорне довге волосся. Високі шнуровані черевики.

! Чорний корсет, облягаючі чорні нарукавники і чорна максі (для дівчат), одяг під старовину, кльошовані рукави, шкіряний одяг.

! Шипований нашійник.

! Срібні прикраси окультної тематики.

Основним готичним символом є єгипетський «Анх», символ вічного життя — ймовірно, у зв'язку з темою вампірів.

Рейв

Рейв (англ. rave) — масова нічна дискотека з виступом диск-жокеїв; також загальна назва електронної танцювальної музики, що грають на таких дискотеках. Точного визначення рейву немає. В 1960-х роках сленгове слово рейв вживали мешканці Лондона карибського походження у значенні імпрези. В кінці 1980-х термін почав функціонувати у значенні субкультури, що виросла з рухів ейсид хауз в Чикаго та Нью-Йорку після чого завоювала британську сцену.

Основна музика на рейвах була ейсид хауз і техно та їхні подальші різновиди - (транс, хардкор, драм-енд-бейс та ін.). Серед найвідоміших колективів, що асоціюються з рейвом, були 808 State, The Shamen, A Guy Called Gerald, The Prodigy, Grid.

Фурі

Субкультура ф́ури (англ. furry) поєднує людей, які захоплюються антропоморфними тваринами в образотворчому мистецтві, анімації, художній літературі та дизайні. Відмінною рисою субкультури є прагнення до втілення образу антропоморфної тварини у творчості, або у собі через ідентифікацію з нею.

Антропоморфною твариною прийнято вважати вигадану істоту, що поєднує у собі якості людини та тварини як в анатомічному, так і духовному плані.

Поняття субкультури furry поєднує:

1 Шанувальників анімаційних фільмів або оповідань з участю антропоморфних тварин. Наприклад: мультфільм «The Lion King» або цикл романів «Редволл» письменника Брайена Джейкса.

1 Художників, що люблять малювати антропоморфних тварин, тобто митців фурі-арта.

1 Усіх, хто ототожнює себе з антропоморфними тваринами.

Геймери

Геймери — це прихильники комп'ютерних ігор, які вбачають в іграх сенс свого життя. Найчастіше геймерами є підлітки. Фактично гра у підлітка займає увесь вільний від навчання час. Найбільш організованим різновидом геймерів є “квакери”, прихильники комп'ютерної гри “Quake”.

Субкультура геймерів зародилася нещодавно. З появою комп'ютерних ігор, а пізніше й Інтернету молодь стала активно спілкуватися в мережі. Комп'ютерні мережеві ігри для них — це можливість спілкуватися в дії.

Геймер за зовнішнім виглядом нічим не відрізняється від звичайної людини. У геймерів свій жаргон, свої клуби за інтересами. Свій кінематограф. **Ігри діють зовсім не тільки негативно на геймерів — вони розвивають бистроту реакції та швидкість думки, наполегливість та цілеспрямованість, навіть спритність.**

Загадкові Емо

Емо (англ. emo: від англ. emotional — емоційний) — субкультура, популярність якої в Україні зростає дуже швидко. Утворилась на базі прибічників однойменного музичного жанру. Стил ь музики виник в середині 80-х років із Хардкор-панку. Під час існування дуже змінився і урізноманітнівся. Характерними ознаками емо стилю є надривний вокал від крику до плачу і стогону.

В залежності від напрямку, музика може бути мелодійною і повільною з вклиненням жорстких гітарних рифів або жорсткою і динамічною, аж «стіни шуму». Майже всі пісні носять глибокий лірично-романтичний характер.

Сьогодні емо — це насамперед важливий стиль поведінки і самовираження. Найпоширеніша ця субкультура серед підлітків 13-17 років (хоча інше зустрічаються і старші прихильники). Головний сенс існування емо вбачають в емоційних переживаннях. Класичний одяг емо витриманий у чорно-рожевій гамі. Правильний емо називається «тру» (від англ. True — правда), але це поняття досить відносне.

Цю субкультуру сторонні сприймають занадто негативно, бо вважають, що емо схильні до суїцидів. Проте мало хто має поняття про їхні моральні ідеали і цінності. Насправді правильні емо дотримуються здорового способу життя: вони не палють, не п'ють, не вживають наркотиків, не вступають до необачних статевих стосунків.

Важко сказати, чи справжні емо ходять вулицями нашого міста, можливо, це просто молодь, яка маскується під емо з метою виділитись і натоваришитись з усіма.

Позитивні та негативні риси

Эмо

ПЛЮС

Если не считать их эмоциональность, то вполне мирный и тихий народ. Не настроены враждебно и не хотят поработить мир.

МИНУС

Стремление к переживанию ярких и чистых эмоций и их выражению — главное правило для эмо-хидов. Их отличает: жажда самовыражения, противостояние несправедливости, особенное, чувствительное мироощущение. Следовательно, все это может привести к нервному срыву и к проблемам в дальнейшей жизни.

Важко сказати, чи справжні емо ходять вулицями нашого міста, можливо, це просто молодь, яка маскується під емо з метою виділитись із натовпу, бути несхожими на всіх.

Металісти

Їх надихає та об'єднує музика у стилі метал. Представники даної субкультури зазвичай носять чорні джинси або кожані штани, кожана куртка “косуха”, чорні футболки або балахони з логотипом улюбленої групи, напульсники — кожані браслети з заклепками або шипами, ланцюги на джинсах, звичайні чоботи, кросівки. В основному мають довге волосся. Однак одяг не є основним атрибутом субкультури.

Байкери

Байкер — це водій мотоцикла. Хоча не все так просто. Байкери — це саме субкультура. Для них байк — стиль життя, а не просто швидкий та зручний спосіб пересування. Серед байкерів зустрічаються релігійні люди, чимало й атеїстів. Але всіх їх об'єднує віра в одного кумира — Швидкість. Байкер живе і помирає, прагнучи до позамежного. У цьому байкери схожі на спортсменів. У певній мірі байкінг є спорт, але спорт екстремальний. Закований у чорну шкіру бородач, з ніг до голови покритий татуюваннями, може виявитися майстром спорту міжнародного класа по мотокросу та чемпіоном країни у якомусь році, але він прийшов у субкультуру байкерів, щоб насолоджуватися свободою та швидкістю.

Висновок

Молодіжні субкультури — особлива частина суспільної культури. Молодіжних неформальних рухів багато. Наведемо коментарі спеціалістів суспільних наук. Оксана Копаєва, черкаський психолог:

– З віком потяг до тієї чи іншої субкультури мине. Неформальний спосіб життя притаманний людям підліткового віку. А належність до тієї чи іншої субкультури – це своєрідний спосіб продемонструвати дорослим свої власні погляди на життя. Тим більше, що підліткам взагалі характерне протиставлення себе дорослим. І тому тінейджери об'єднуються з іншими однодумцями та демонструють те, що у них є власні життєві позиції. Зазвичай бажання належати до певної субкультури з віком зникає. До цього потрібно ставитися лише як до одного з етапів життя. А батькам таких підлітків я б порадила не реагувати бурхливо на таке волевиявлення їхніх дітей. Між іншим, практично всі підлітки проходять через певні групи, хай то якісь гуртки, секції чи ті ж неформальних рухи. У психології навіть вважається, що це сприятиме їхньому подальшому нормальному розвитку.

Рок – алкоголізм – наркотики – сатанізм... Хто спроможний перервати цей ланцюг сьогодення, яким замкнута переважна більшість молодіжних субкультур? Сьогодні неможливо відібрати у молоді те, що стало невід'ємною частиною її світу, Кожен має право бути індивідуальним. І молодіжні організації існували завжди, лише самовиражалися по-різному.